

TRŽIŠKI VESTNIK

Leto I.

Tržič, 5. decembra 1952

Štev. 5

Kandidate smo izbrali — 7. decembra vsi na volitve!

Predvolilni sestanki OF, posebno pa še zbori volivcev so zelo razgibali prebivalstvo tržiške občine. Povsod so ljudje z zanimanjem sledili poročilom ljudskega odbora mestne občine. Pozdravljali so tudi načrte za bodoče delo in aktivno sodelovali pri predlaganju in izbiri kandidatov za novi občinski odbor. V vseh volilnih enotah so sprejeli kandidatne liste s kandidati, za katere smatrajo, da so najboljši. Seveda je na kandidatnih listah več kandidatov, kakor pa bo izvoljenih odbornikov, tako da bodo volivci mogli izbirati in glasovati za tiste, za katere mislijo, da bodo najbolj vestno in pošteno izvršili svoje naloge.

Na posebnih zborih volivcev pa so bili predlagani in sprejeti kandidati za okrajni zbor (okrajni ljudski odbor).

KANDIDATI ZA LJUDSKI ODBOR MESTNE OBČINE:

1. volilna enota: Kravcar Karel, Mozetič Janko, Lavička Zdenko, Košir Janez, Lajbaher Emilija, Benedičič Jože,

Volišče za to volilno enoto je v lutkovni dvorani predilnice in volijo na njem vsi volivci I. kvarta Tržiča.

2. volilna enota: Markelj Franc, Globočnik Franc ml., Ličen Albin, Žagar Jelka.

Volišče je v sindikalni dvorani tovarne Runo; tu volijo vsi volivci II. kvarta Tržiča.

3. volilna enota: Cerar Lovro, Primožič Avgust, Lukanc Slavko, Lotrič Pepca, Erjavšek Marija, Žurgo Ivana.

Volišče je v osnovni šoli in volijo na njem vsi volivci III. kvarta Tržiča.

4. volilna enota: Jagodic Franc, Špavc Jože, Grum Janez, Mokorel Jože, Ovsenek Jože, Lukanc Darinka.

Volišče je v pisarni Planinskega društva; na njem volijo vsi volivci iz IV. kvarta Tržiča.

5. volilna enota: Mežek Marija, Ahačič Jože, Breška Andrej, Stegnar Franc.

OF v Tržiču se je obvezala, da bomo v Tržiču dosegli 100% udeležbo volivcev na volitvah. Prav tako se je obvezala, da bomo volitve zaključili že v dopoldanskim urah. V tem je napovedala tudi tekmovanje škofji Loki. Od odbora OF v Goričah pa je prejel mestni občinski odbor OF napoved tekmovanja za izvedbo volitev, ki ga je seveda tudi sprejel.

Volišče je v gostilni pri Babiču; na njem volijo vsi volivci V. kvarta.

6. volilna enota: Šilar Jože, Ambrožič Stefan, Sajovic Janko, Bertonec Silva, Bodlaj Stane, Mokorel Jože.

Ta volilna enota ima dve volišči in sicer: v gostilni pri Koširju, na katerem volijo vsi volivci Sp. Bistrice, drugo pa je v gostilni pri Žumru, kjer volijo vsi volivci iz Zg. Bistrice.

7. volilna enota: Zupan Franc, Povšnar Angela.

Volišče pri Jurčku v Kovorju; na njem volijo vsi volivci volilne enote Kovor.

8. volilna enota: Vučko Ludvik, Justin Jože.

Volišče je v prosvetnem domu v Kovorju; na njem volijo vsi volivci iz vasi Hudo, Brdo, Loka in Zvirče.

9. volilna enota: Meglič Jakob, Justin Ciril, Stare Miha.

Volišče je v osnovni šoli v Lešah; na njem volijo vsi volivci iz vasi Leše, Paloviče in Vadiče.

10. volilna enota: Kralj Janez, Meglič Janez.

Volišče je v gostilni Dobrča pri Sv. Neži. Na tem volišču volijo vsi volivci iz vasi Sv. Neža, Visočje, Popovo in Hušica.

11. volilna enota: Nemec Jakob, Ogris Milan, Nemec Marija, Tišler Janez.

Volišče bo pri Ankeletu pri Sv. Ani; na njem volijo vsi volivci od Sv. Ane.

12. volilna enota: Gregore Ivan, Gregore Peter.

Volišče je v gostilni pri Ribnikarju v Seničnem; na njem volijo volivci iz vasi Senično, Zg. Vetrno, Sp. Vetrno, Novake in Gozd.

13. volilna enota: Zaplotnik Stefan, Aljančič Janko, Delič Radovan, Kavar Janez, Legat Ivan, Žepič Janez.

Ta volilna enota ima dve volišči, prvo v Zadržnem domu v Križah, kjer volijo vsi volivci, ki stanujejo v Križah, in drugo v gostilni »Pristava«, kjer volijo vsi volivci s Pristave.

Upamo, da bodo — kakor je to bilo vedno — vsi volivci izpolnili svojo državljansko dolžnost in se udeležili volitev že v jutranjih urah, da bo Tržič v tem tudi to pot odnesel prvo mesto. Obenem pa bomo s tem manifestirali svojo enotnost in voljo, sodelovati pri graditvi socializma v naši občini in s tem tudi v naši lepi domovini Jugoslaviji.

Dan republike

SMO PRAZNOVALI NADVSE SLOVESNO

Tržič je praznoval naš največji praznik, praznik rojstva naše nove socialistične domovine, na najslovesnejši način in z največjim poudarkom, da nam je s trdim bojem priborjena in s trdim delom zgrajena domovina najsvetejše in najdražje, kar imamo. Že v petek si je nadelo mesto praznično obleko, ko so z vseh hiš zaplapolale zastave in so vse trgovine okrasile svoja izložbe. Med njimi je vzbudila posebno pozornost izložba, v kateri je Društvo prijateljev muzeja razstavilo dokumente iz narodno-osvobodilnega boja.

Isti dan dopoldne je priredila v Cankarjevem domu slavnostno akademijo, združeno s sprejemom novih članov v pionirsko organizacijo, gimnazija, zvečer pa delavsko kulturno-prosvetno društvo »Svoboda«, ki je pripravilo z recitacijsko sekcijo in pevskim zborom res kvaliteten program. Pri akademiji je sodeloval s svojimi točkami tudi garnizon JLA iz Križ, uprava kina pa je dodala še dokumentarni film Koraki v svobodo.

Slovesnosti na praznik sam so se pričele s tradicionalnim štafetnim tekom, ki ga je organiziralo TVD »Partizan«. (O rezultatih tega tekmovanja poročamo na drugem mestu.) Z vso slovesnostjo se je izvršilo nato odkritje spomenika, ki ga je svojim padlim tovarišem postavil delovni kolektiv predilnice. Zatem je bila slavnostna seja LOMO v obnovljeni telovadnici »Partizan«, nakar je bila telovadnica slovesno izročena svojem namenu.

Tudi Avto-moto društvo in SŠD »Ljubelj« sta v počastitev praznika izvedli vsako svojo lepo uspelo prireditev: prvo na praznik sam motociklistične dirke, drugo pa naslednji dan popoldan nogometno tekmo z moštvom garnizona JLA iz Križ.

14. volilna enota: Lončar Ivan, Ribnikar Anton, Faganel Marija, Kern Janez.

Volišče je v gostilni v Sebenjah; na njem volijo volivci iz vasi Sebenje, Žiganja vas, Retnje in Breg.

15. volilna enota: Jurančič Vladimir, Kavar Karel.

Volišče je v gostilni pri Krvinu; na njem volijo volivci vasi Slap in Čadovlje.

16. volilna enota: Talar Franc, Meglič Franc, Nahtigal Ignac.

Volišče je v menzi v gradu Puterhof. Na tem volišču volijo vsi volivci vasi Puterhof in Dolina.

17. volilna enota: Murnik Ciril, Pečhar Andrej.

Volišče je v osnovni šoli v Lomu; na njem volijo volivci iz vasi Lom, Grahovše in Potarje.

KANDIDATI ZA OKRAJNI ZBOR

Tržič: Volilna enota št. 31.

3 odborniki, 3269 volivcev.

Horjak Dušan, direktor Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču, član ZKS, predsednik gospod. sveta pri OLO Kranj.

Cerar Lovro, predsednik LOMO Tržič, član ZKS, sekretar Mestnega obč. komiteja v Tržiču.

Breje Mirko, upravitelj osn. šole v Tržiču, član OLO Kranj.

Štibelj Gašper, direktor Tovarne finega pohištva v Tržiču, član ZKS, OF, sindikata.

Konič Zora, uslužbenka pri LOMO Tržič, članica ZKS, OF, AFŽ, kjer aktivno sodeluje.

Sova Francka, delavka upravnica podjetja Pletilstvo v Tržiču, članica ZKS, OF, članica odbora Krajevnega sveta v Tržiču.

Križe: Volilna enota št. 32.

1 odbornik, 1362 volivcev.

Uzar Peter, upokojenec, nosilec spomenice l. 1941, član ZKS, ZB, OF, borec od leta 1941.

Zaplotnik Peter, tehnični mojster, član ZKS, ZB, OF.

Kovor-Leše: Volilna enota št. 33

1 odbornik, 908 volivcev.

Zupan Milan, delavec, zaposlen v tovarni obutve Triglav kot skladiščnik, član ZKS, OF, tajnik Krajevnega sindikalnega sveta v Tržiču.

Valjavec Milan, krojaški mojster pri Sv. Neži, član OF, ZB, član OLO Kranj.

Sv. Ana - Sv. Katarina: Volilna enota št. 34.

1 odbornik, 989 volivcev.

Ogris Milan, pers. referent v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču, član ZKS, član odbora OF pri Sv. Ani, predsednik Sveta za zdravstvo in soc. politiko OLO Kranj.

Čarman Jože, uslužbenec pri Kmetijski zadrugi Sv. Katarina, član ZKS, ZB, OF.

Volivci odločajo o delu občine

Zbori volivcev za volitve v ljudski odbor mestne občine Tržič so končani. Na njih so volivci razpravljali o marsičem, kar v načrtu dela za prihodnjo dobo še ni bilo zajeto. Volivci so s tem k izpolnitvi načrta prav gotovo veliko prispevali in tako dokazali, da so pripravljeni sodelovati z našo ljudsko oblastjo, ker so iz njenega dosedanjega dela uvideli njeno pravilno pot za bodoči kulturni in gospodarski razvoj občine.

Gospodarsko poročilo, ki so ga na zborih volivcev podali člani občinskega odbora, je dalo veliko snovi za razpravljanje. Bodoči ljudski odbor mestne občine bo brez dvoma težnje volivcev upo-

števal, saj bo edino na ta način lahko računal na še večje sodelovanje vseh volivcev v prihodnosti.

Če zbore volivcev po posameznih volilnih enotah podrobneje analiziramo, pridemo lahko samo do pozitivnega zaključka: saj smo pri večini volivcev opazili neko sproščenost pri razpravljanju, obenem pa so pokazali, da niso zainteresirani samo pri odločanju o svojih kandidatih, za katere so izbrali najboljše občane, temveč so gledali tudi na to, kako bodo njihovi zastopniki težnje volivcev uveljavljali in skrbeli za izvršitev njihovih sklepov. V razpravah so volivci upo-

števali tudi finančne možnosti ter se omejevali na res najnujnejša dela.

Nikakor ne bo odveč, če na kratko pregledamo, kako so volivci gledali na splošen razvoj občine.

Pri Sv. Ani nad Tržičem, ki se bo po sklepu volivcev preimenovala v Podljubelj, so bili načelno za to, da se izvrši elektrifikacija vse vasi do poslednje hiše. Tudi na najmlajše so mislili ter predlagali, da bi se izdelal primeren kopalni bazen, kjer bi imeli otroci v poletnih mesecih dosti lepega razvedrila. Dalje so volivci predlagali, da bi v mestu uredili primerno shrambo za kolesa, da bi tako preprečili postavljanje koles ob zidove in po vežah. Tudi naj občina misli na ureditev primernih hlevov za vprežno živino, katere je v Tržiču največ v tržnih dneh, ko kmetje iz okolice pripeljejo živila v prodajo, ker občinsko dvorišče ne sme služiti za konjušnico.

Tudi v Lešah je bilo na zboru zelo živahno. Ker je kraj od Tržiča precej oddaljen in je prebivalstvu otežkočena udeležba pri kulturnih prireditvah v Tržiču, so sklenili, da si bodo sami uredili ob gasilskem domu prijetno dvorano za kulturne prireditve, zborovanja in sestanke. Urediti bo treba tudi prometne zveze. Ker so ceste v precej slabem stanju, so se kmetje zavezali, da bodo opravili vsak po dve vožnji gramoza za posipanje. Kdor pa tega ne bi hotel napraviti, bodo z njim že sami obračunali, občinski odbor pa jim bo pomagal, da svoj sklep izvrše. Zaposlili so tudi, da se jim da možnost ojačiti transformator, da ne bi imeli le razsvetljavo, ampak bi spravili lahko v pogon tudi pogonske motorje, ki bi olajšali delo v kmetijstvu.

V Kovorju so zelo živahno razpravljali o zadnji davčni akontaciji. Nekateri so pokazali pri tem precej vroče krvi, vendar so stvar po temeljiti razlagi popol-

4 Ko nisem bil človek

Lep sončen dan je bila nedelja 12. julija 1942. Tudi novinci smo bili prosti, ko smo opravili jutranje čiščenje bloka. »Alles heraus!« so kričali sobni starešine in njihovi pomagači, ki so edini smeli ostati v sobah, vsi drugi smo morali ven pred barako. Skrbeli so namreč, da smo bili čim več na nogah, ki so večini začele otekati. Ker ni bilo nikamor sesti, smo se vse dopoldne sprehajali pred blokom, ki je bil ograjen, da ne bi mi novinci s kakimi vestmi okužili ostalih jetnikov, ki so se lahko sprehajali po glavni taboriščni cesti. Seznanil sem se z nekim luteranskim pastorjem iz Holandije, ki se je zelo zanimal za razmere in okupacijo Slovenije. Med pogovorom mi je razlagal evangelij, ki bi ga isto nedeljo razlagal svojim vernikom, če bi bil doma. Morda ni slutil, da je to njegova zadnja pridiga. Zaradi precej oteklih nog je moral že naslednji dan v revir — v bolnico, kjer so mu najbrž pomagali še do krematorija, kakor mi je čez dva dni povedal neki njegov rojak in tovariš po poklicu. Takih primerov je bilo več zlasti med starejšimi jetniki.

Sobni starešine bloka 17 so nam torej razdelili poseben taboriščni pisemski pa-

pir. Na prvi strani so bila drobno tiskana navodila glede pošiljanja denarja, pisem itd., prostor za naslov svojcev ter naslov jetnika n. pr. N. N., geboren (rojen) 30. XI. 1898, Gef. Nr. (št.) 30689, Block 17, Stube 4, K. L. 3. Dachau.

Ostale tri strani po 15 vrst so bile namenjene za vsebino. Pisma so smela biti samo zapognjena in brez ovitkov. Na naslovno stran je smel vsakdo nalepiti znamko samo na enem vogalu, da ne bi pod znamko česa napisal. Zalepili so pisma šele na cenzuri. Ko mi je sobni starešina Schad dal papir, mi je obenem prepovedal pisati lastnoročno. »Zakaj ne?« sem ga vprašal, saj znam pisati latinico in gotico. Zadrhl se je: »Hau ab (zgini), ti ne smeš!« Ta prepis je slišal neki nemški interniranec in se mi ponudil, da mi on napiše pismo, če mu ga narekujem. Ponudbo sem hvaležno odklonil s pripombo, češ kaj bodo doma mislili, če bo v pismu napisano, da sem živ in zdrav, ne bo pa lastnoročno napisano. Kaj storiti? Prazen papir sem spravil v omarico, nato sem šel v sobo št. 2 ter prosil starešina za papir in dovoljenje, da lahko oddam v njegovi sobi, ker mi Schad ne pusti pisati. Ker sem imel vsebino že sestavljeno, sem kmalu končal. Pisati smo smeli samo v

nemškem jeziku ter z latinico. Oddal sem pismo starešini sobe št. 2 in zadeva je bila rešena. Ko sem prišel nato nazaj v tretjo sobo, sem nalašč vzel prazen papir iz omarice ter žalostno gledal na kup oddanih pisem na mizi. Schad me je opazoval ter bil prepričan, da nisem ničesar pisal, moje pismo pa je le srečno prispelo domov. Pisati nismo smeli ne kaj kdo dela, ne kakšna je hrana, ne s kom si skupaj, četudi bi to bil sosed, ne kakšno je tabarišče, ne da ti to ali ono manjka. Sam potreben tolažbe sem torej imel v pismu v 45 vrstah dosti prostora za tolažbo domačih, ko sem napisal, da mi ničesar ne manjka, da sem zdrav itd.

Ker je prišlo nekaj novincev v tretjo sobo, sem bil premeščen v sobo št. 4, z dežja pod kap.

Najhujše, kar je kot pošast, senca spremljalo slehernega taboriščnega sužnja, je bil glad. Zjutraj ob 5. uri črna kava, ne ravno prava ali dobra, opoldne liter repe ali zelja ter nekaj krompirja, zvečer zopet kava, košček margarine ali vodene salame ter obrok zelo slabega taboriščnega kruha. Približno 24 cm dolg, 11 cm širok in toliko visok kruh so razdeli na 4 oziroma 5 mož, zadnje leto celo na 6 in 7 sestranih sužnjev.

noma razumeli. Mnogo si prizadevajo, da pridejo do javne razsvetljave, in ker je stvar že v teku, bodo vaščani brez dvoma zadovoljni. Tudi glede vzdrževanja cest so se precej pomenili, kar bo prav gotovo njim samim veliko koristilo, občini pa bodo prihranili denar za važnejša dela v okviru komunalne dejavnosti.

V volilni enoti, ki v glavnem zajema **Puterhof, Lom in Dolino**, so se zanimali, kako bi se dalo urediti, da bi prihajal k njim potujoči kino, ker vsak nima možnosti, da bi hodil k filmskim predstavam v Tržič. Za to se bo občinski odbor pozanimal in skušal vse tako urediti, da bo tudi našim gorskim vasem omogočen ogled filmov. Prav tako so razpravljali o ureditvi in vprašanju lastništva transformatorja. Transformator je potreben večjega popravila, a ker sami nimajo sredstev za to, jim je občinski odbor svetoval, naj ga prepisejo na občino, ki potem prevzame vsa popravila. Prebivalci naj ta nasvet premislijo in ukrepejo, kar bo najbolj prav. Tudi o ekonomiji so precej razpravljali. Mišljenja smo, da ekonomija lahko obstaja, kolikor bodo našli pravo pot k njeni gospodarski utrditvi, nikakor pa ne more biti nihče od občine odgovoren za morebitne finančne težave.

Senično se je potegovalo za ureditev kanalizacije in razsvetljave cest. Tudi pota na Veterno in v Gozd so v zelo slabem stanju. Uredili jih bodo sami, kolikor pa bo občina imela na razpolago finančnih sredstev, bo z njimi tudi priskočila na pomoč. Precej je bilo razpravljanja o lastnem kinu. Vsi so bili mišljenja, da bi v Križah, kjer imajo lepo dvorano, lahko nabavili kino-aparaturu in tako tudi temu predelu občine omogočili pogostejši obisk filmov.

V Sebenjah so volivci predlagali, naj bi se znova uredila nekdanja pekarija, ki bi veliko koristila ter delovnim ljudem

olajšala nabavo kruha. Tudi razsvetljavo cest in vodovod bo treba urediti. Stvar sicer ni posebno problematična, vendar bodo ta vprašanja ponovno proučili in občini dali svoj predlog. Tudi po ostalih vaseh je bila razprava živa, kar daje slutiti, da so se volivci iz okolice otresli strahu pred združitvijo s Tržičem.

Iz navednega pa lahko zaključimo, da čaka novi občinski odbor veliko dela ter da bo bližnja razprava o gospodarskem proračunu za leto 1953 zelo živa in bo zahtevala vsestransko objektivnost pri

Dobili smo nov močnejši transformator

Dne 9. novembra ob 16. uri 30 min. je bilo naše električno omrežje preklapljeno na novozgrajeno transformatorsko postajo, ki je še enkrat močnejša, kot je bila dosedanja z 250 kW. Kakor smo stalno občutili, je bil prvotni transformator mnogo prešibak, da bi zmogel vso obtežitev. Stalna preobremenitev je povzročala, da smo ostajali po cele ure brez električnega toka in, ko bi ga najbolj potrebovali, smo bili brez njega. Kakšno nejevoljo so te prekinitve povzročale med ljudstvom in kakšno gospodarsko škodo so trpela naša podjetja!

Z novo 500 kW transformatorsko postajo v Tržiču se je preskrba z električno energijo znatno izboljšala. Glavna pridobitev je v tem, da imamo v vsakem času tok. Industrija in obrt bosta mogli zanesljivo planirati svojo produkcijo, čas obratovanja bosta lahko točno določili, ostali koristniki pa se bodo lahko zanesli, da jim bo luč sigurno svetila takrat, ko jo bodo najbolj potrebovali. Sicer se še vedno tu in tam zgodi, da ostanemo za nekaj minut brez toka, vendar ni primere s prejšnjim stanjem. To se zgodi največkrat zaradi popravil na

določanju posameznih del na našem teritoriju. Začeti bo treba vsekakor z reševanjem stanovanjskega vprašanja, ureditvijo javnih naprav, kot so razsvetljava, ceste, kanalizacija, mostovi itd., ter skrbeti tudi za to, da bo kulturno življenje občine postalo tako, kot nam ga naš razvoj narekuje. Tudi zunanji videz mesta, ureditev tržiškega muzeja in reševanje socialnih problemov bodo nalagali novemu odboru veliko breme. Zato bo nujno potreboval vsestranskega sodelovanja vseh volivcev.

glavnem daljnovodu, ki vodi iz Črnuč ali Žirovnice ali pa v glavni razdelilni postaji. V tolažbo toliko, da te prekinitve ne bodo dajše od ene do treh minut. Toda vključ odstranitvi te glavne napake oziroma pomanjkljivosti, nas tare še vedno preslaba napetost, ki je po izvršeni rekonstrukciji v nekaterih delih mesta še slabša. Kje so vzroki?

Prvi vzrok je v tem, da trenutno ne obratuje hidrocentrala v Mostah, ker mora izvršiti določena popravila, daljnovod iz Črnuč pa je za nas precej oddaljen in je padec napetosti zato večji. Drugi vzrok pa je brez dvoma naše električno omrežje, ki je že zastarelo in veliko prešibko dimenzionirano, da bi moglo prenesti vso obtežitev, ki se od nje zahteva. Posebno se to opaža v predelih z velikim prirastkom prebivalstva v povojni dobi. Sicer se z raznim preklapljanjem vodov razbremenjujejo najbolj obremenjeni vodi oziroma transformatorji, vendar bo potrebno sistematično začeti obnovo vsega električnega omrežja v našem kraju. Državne elektrarne Slovenije imajo za to potrebna sredstva. Tudi ojačenja nekaterih transformatorjev oziroma predelavo prostorov trans-

S to prehrano ni bilo mogoče živeti, vidno smo začeli hirati in pešati. Vsak posameznik je vodil v sebi neizprosni boj za ohranitev samega sebe. Glad pripelje človeka do skrajnosti, do obupnih dejanj, noč in dan ga muči zavest, da ga bo glad privedel v krematorij. Ne ukrasti kruha svojemu bližnjemu, ki je tudi lačen, ker je to greh, samega sebe pa za vsako ceno ohraniti in se nasititi — to je težka preizkušnja. Poznal sem mladega fanta, s katerim sva skupaj prišla iz Begunj v Dachau. Nekajkrat se mu je posrečilo, da je izmaknil iz omarice kakemu Nemcu košček kruha. Starejši smo ga svarili, toda lačen, kot je bil, se ni mogel premagati. Nekega jutra ga je Schad pri tem opravilu zalotil, poklical Gutmanna — in bil sem priča, kako sta oba sita funkcionarja z golimi pestmi pobila lačnega fanta na tla, da je težko hropeč obležal nezavesten. Odnegli so ga v bolnico ter dalje v krematorij.

Vsak novinec si je želel, da bi bil čimprej dodeljen kaki delovni »komandi«, ker so tisti, ki so hodili vsak dan na stalno delo, dobivali dopoldne »Brotzeit«, to je priboljšek, eno osmino kruha in košček salame ali margarine. Med prvimi od naše tovarišije sta dobila stalno

delo v SS vrtnariji dva kmeta, soseda iz Žabnice, Janez Šifrer in že pokojni Peter Šifrer, bivši koroški borec. Jaz sem ostal še vedno »na razpoloženju« za razna opravila. Večkrat sem bil med snazilci SS kasarn ali med pometarji zbornega prostora in taboriščne glavne ceste. Nekega jutra, ko sem čistil kanal ob zbornem prostoru, sem prvokrat videl mrliški voz, zaprtega, podobnega samokolnici na dveh kolesih. Nekdo je peljal v njem mrliča v krematorij. Od daleč sem slišal zvon dachauške župne cerkve. Tema se mi je delala pred očmi, ko sem obupan opazoval ta nemi mrliški sprevod. Zdelo se mi je kot da mi neznani mrtvec govori: »Tudi ti boš kmalu med nami!« Zamislil sem se v žalostno uso-do... Morda me bo kdo peljal v tem vozu prav ob času, ko bo doma žena pisala zame pismo, v nemščini sicer, a vendar polno tolažbe, pismo, ki me ne bo več našlo živega. Lačen, izčrpan, naslonjen na metlo sem se zdrznil ob tej misli, pogledal okrog sebe, ali me ni morda kdo videl, da nisem delal. Takih trenutkov sem še več doživel. Postal sem nekam otopel. Tudi, ko sem prejel od doma odgovor na svoje prvo pismo, nisem mogel biti potolažen. Ali bi molil in upal, ali preklinjal ves svet s tabori-

ščem vred? Polagoma sem postajal pogumnejši. Boj za ohranitev življenja sem povezal z upanjem v srečno vrnitev ter se nekako trmasto vživel v taboriščno življenje. Zjutraj ob štirih vstajanje, postiljanje postelj po strogem vojaškem načinu — kot škatlice vžigalic, sicer so padali udarci pa glavah. Do pasu slečeni v umivalnico, pometanje sob, kava, ob pol šestih zbor, nato zaposlitev, ob pol dvanajstih kosilo, popoldanska zaposlitev, večerni zbor, večerja ob 23. uri, nato vsi k počitku...

Nosil sem na boso nogo obute trde čevlje z zaponko, z lesenimi podplati. Nekega dne sem se komaj priplazil do bolnice, kjer so mi na operacijski mizi operirali velik ognojen žulj na desni nogi ter rano obvezali s papirnato obvezo. Priznalj so mi za to štiridnevni počitek.

Po zaključnem vezbanju pred pisarno glavnega vhoda ter nagovoru v nemškem, poljskem in hrvaškem jeziku je bila prevedba iz ljudi v številke vsaj formalno končana. Rešeni Schada in Gutmanna smo novinci dne 26. julija zapustili 17. blok ter napravili prostor novodošlim. Iz Begunj ni bilo nobenega, ker so bili begunjski zaporniki 1. 7. 1942 ustreljeni v Žirovnici. Slovenci smo šli po večini na blok 14 v sobo št. 4.

(Nadaljevanje sledi.)

formatorskih postaj bo treba bolj temeljito vzeti v roke. Lahko trdimo, da je DES končno le začel reševati ta tako pereči problem preskrbe našega kraja z električno energijo, saj je v tem letu

obnovil in pojačil glavno transformatorsko postajo, kot smo popisali že uvidoma, za naprej pa pričakujemo, da bo odstranil še poslednje pomanjkljivosti.

delno podkleten. V pritličju bodo jedilnica, kuhinja, družabna soba, sušilnica za obleke, shramba in stranišča. V prvem nadstropju bo 6 sob za prenočišče in 2 prostora za oskrbnika. V podstrešnih sobah bodo skupna ležišča. Skupno bo lahko potemtakem prenočevalo v domu 100 do 150 ljudi.

Letos poleti je prevzelo dom Planinsko društvo v Trziču. Tržiški planinci in smučarji so se takoj lotili nadaljnega dela s finančno investicijo Planinske zveze Slovenije v znesku 300.000.— din. Svoje delo so opravljali v čast socialistične republike, VI. kongresa komunistov Jugoslavije, volitev in v dobro in za oddih našega delovnega in ustvarjalčevega človeka. Kuhinja in velika soba bosta s svojo domačnostjo združevala ljubitelje Zelenice, samo legitimacij ne sme nihče pozabiti doma.

Kakšen naj bo naš odnos do gostov?

Naš odnos do gostov je danes povsem drugačen, kot je bil v stari Jugoslaviji, ko so uživali blagodat turizma bolj posamezniki kot država. Izkoriščanje turistov je danes onemogočeno, ker skrbi naša oblast, da se cene ne navijajo. Dohodek od turizma gre v korist skupnosti. Čim bolj se bo razvijal turizem, tem več haska bo imel od tega tudi vsak posameznik, neposredno ali posredno. Neposredno v tem, ker bo čim dalje več ljudi zaposlenih v službi turizma, posredno pa zaradi večjega dotoka gotovine v občinsko blagajno, ki se uporablja v našo skupno korist.

Ta ugotovitev, da smo za razvoj turizma vsi zainteresirani, nas mora usmerjati k pravilnemu odnosu do turistov.

Ko doma pričakujemo gosta, recimo sorodnika, bomo ukrenili vse za čim lepši njegov sprejem. Uredili bomo prostore, odstranili vso navlako, ki kvari ugoden vtis, gospodinje bodo polno zaposlene s čiščenjem in pripravljanjem dobrih jedi, ki so všeč gostu. Dogovorili se bomo o izletih, ki jih bomo napravili z gostom, o temi razgovorov, ki bodo za gosta zanimivi, izogibali se bomo vseh besed in gest, ki bi slabo vplivale na razpoloženje gosta. Ko pa bo gost med nami, mu bomo izkazovali ves čas bivanja v naši sredini vso pozornost.

Ta odnos do gosta v ožjem smislu bomo prenesli na splošno tudi do turistov, kolikor pridemo z njimi v stik. Prijaznost, vljudnost, postrežljivost, obenem pa ponosna zavest, da smo svobodni narod, so osnovne vrline gostitelja. Te vrline so garantje, da se nam bo število turistov stalno večalo!

O pravilnem odnosu do tujcev bi se dalo še mnogo govoriti. Tudi bralce prosimo, da naj prispevajo s svojimi nasveti in predlogi k izboljševanju naših odnosov do tujcev. Prekrške proti turistični disciplini, ki kvarno vplivajo na razvoj turizma, pa bomo tudi grajali v našem listu.

**Dopisujte
v „Tržiški vestnik“!**

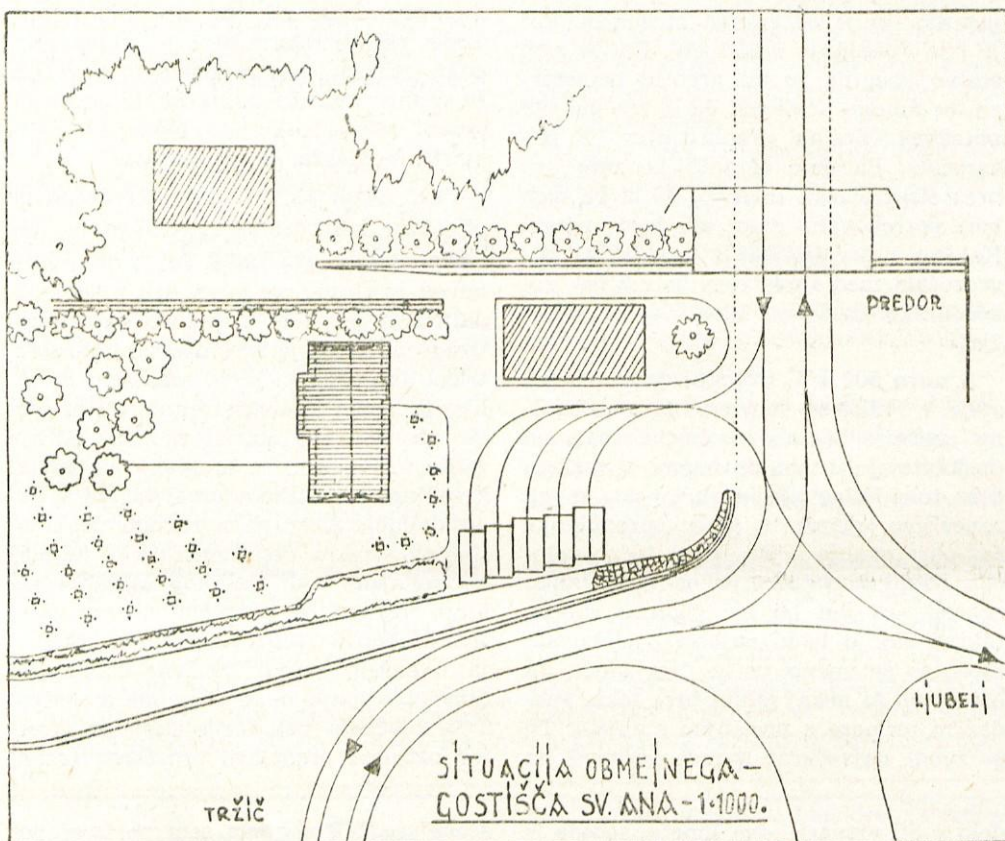
Gostišče pod Ljubeljem je že pod streho

ODPRTO BO SPOMLADI

Ljudski odbor mestne občine Trzič se je že delj časa ukvarjal z mislijo, da zgradi ob avstrijsko-jugoslovanski meji na Ljubelju primerno gostišče ne samo za inozemske turiste in potnike, temveč tudi za naše planince in športnike.

Tik meje na levi strani ceste je bilo postavljeno že pred vojno provizorno go-

govni promet vlade LRS ustrezajoč dom, toda nastalo je vprašanje ali ob prelazu ali ob novoprojektirani mednarodni cesti ob predoru. Po dolgih ugibanjih in komisijskih ogledih je bilo odobreno, da se zgradi ob predoru, ob vzhodu Zelenice. Gostišče leži — kot je iz situacijskega načrta razvidno — ob križišču treh poti: skozi predor, na prelaz in na Ze-

lenico. Načrt obsega poslopja, kontrole mednarodnega prometa, varnostnih mejnih organov ter gostišča. Tudi za parkiranje motornih vozil je določen velik prostor, katerega zaključuje gostinska odprta terasa s prekrasnim razgledom na divja pobočja naših gor. V neposredni bližini gostišča naj bi se preko gorskega hudournika zgradila postaja za visokogorsko žičnico do Doma na Zelenici.

lenico. Načrt obsega poslopja, kontrole mednarodnega prometa, varnostnih mejnih organov ter gostišča. Tudi za parkiranje motornih vozil je določen velik prostor, katerega zaključuje gostinska odprta terasa s prekrasnim razgledom na divja pobočja naših gor. V neposredni bližini gostišča naj bi se preko gorskega hudournika zgradila postaja za visokogorsko žičnico do Doma na Zelenici.

14. decembra bodo odprti prvi prostori planinskega smučarskega doma na Zelenici

Vsi, ki poznate našo Zelenico iz časov pred vojno in ki ste jo spoznali šele sedaj, boste z radostjo sprejeli vest, da boste zopet lahko v tem lepem koščku slovenske zemlje uživali belo opojnost, kot tudi njeno poletno idiličnost. — V nedeljo, dne 14. decembra bodo odprti prvi prostori njenega ponosnega doma. In potem, ko bo ta dom popolnoma urejen in ko bo speljana izpod Ljubelja od novega gostišča do doma žičnica, bo zaživel ta kot tako, kot po svoji naravi res zasluži. Tu bo pravi eldorado, tu bo

prava »deveta dežela« našega turizma. Za uresničenje tega nam ne sme biti žal niti dela, niti sredstev, to moramo ustvariti!

Prvi, ki so leta 1949 oz. 1950 poprijeli za delo na kraju, kjer je stala že prej znana koča, so bili miličniki iz begunjske šole pod vodstvom tovarišev Kočevarja, Ažmana, Juriševiča in Kalana. S svojo nesebičnostjo in požrtvovalnim delom so postavili dom v surovem stanju v vrednosti 2.830.000.— din. Dom je dolg 18,30 m, širok 11 m in je

Vrste gozdnega drevja in načini gospodarjenja v naših gozdovih

Če bi hoteli približno razčleniti gozdno površino po vrstah drevja na teritoriju tržiške občine, potem bi lahko rekli, da zavzamejo $\frac{1}{3}$ gozdne površine smreka, $\frac{1}{3}$ jelka, $\frac{1}{4}$ bukev, $\frac{1}{10}$ pa mecesen, bor, kostanj, hrast, javor in jesen.

Smreki prija bolj suhe lege, apnenaste ali dolomitne podlage ter vetrovne lege. Kje jo najdemo? Povsod, delno v mešanih gozdovih, delno pa — kar je značilno — tudi v čistih sestojih. To so večinoma umetno vzgojene smrekove kulture. Smreko vzgajamo v gozdnih vrtovih, imenovanih drevesnice, od koder jo tri do štiriletno prenašamo in presajamo v gozd. Do 10. leta raste počasi, pozneje hitreje ter doseže nekako v 70. letu največji višinski in debelinski razvoj. Smreka je visokogorsko drevo kakor mecesen. Zato je nesmiselno, da bi jo vzgajali na ravninah izpod 500 m nadmorske višine, ker jo napada rdeča gniloba. Ker se da saditi povsod ter saditev tudi dobro uspeva, zato smreka korak za korakom izpodriva jelko in bukev, ki nimata teh lastnosti. Jelka in bukev sta namreč v mladosti silno občutljivi za svetlobo. Jelov pomladek 1—3 leta star se posuši, čim močneje posekamo nadstojno drevje. Zato sta tudi izginila jelka in tudi bukev v vseh gozdnih predelih, kjer so bili premočni poseki ali celo poseki na golo, ko se je gozd posekal v frato. Iz tega razloga je doslej smreka izpodrivala jelko in bukev in danes jo imamo v predelih, kjer brez človekovega posega ne bi mogla prevladovati. Takih primerov imamo mnogo v naši okolici, posebno v državnih gozdovih. Razlog za protežiranje smreke pred drugimi drevesnimi vrstami je predvsem v vrednosti smrekovega lesa. Toda sčasoma se je izkazalo, da so gozdna tla v čistih smrekovih sestojih izgubljala na svoji hranivosti ter na fizikalnih in kemičnih lastnostih, s tem pa tudi smreka sama na svoji življenjski sili. Oslabljen smreko so začele napadati razne bolezni, posebno pa lubadarji.

Nemška šola, ki je na vse načine propagirala čiste sečnje in posaditev frat s smreko, je prizadejala tudi pri nas težke posledice gozdnemu gospodarstvu. Zato so pri nas prepovedane sečnje na golo, odkazovanje drevja pa je poverjeno državnim gozdarjem.

Zavržena jelka in bukev sta prišli spet do veljave in skušajo ju na umeten način vnašati v čiste smrekove gozdove ali sestoj. Jelko in bukev imenujejo gozdarji materi gozdov in ne brez razloga. Predvsem izboljšujeta gozdno tlo, ker ga držita stalno v zastoru, da se ne pojavi trava ali plevel, pomladek pa uspeva samo pod zaščito staršev. Jelka in bukev sta tudi nizkogorski drevesi, vzpenjata pa se tudi visoko, včasih celo do gornje vegetacijske meje, prija jima pa bolj zatišje in boljša tla kot smreki; jelki go-dijo posebno lapornasta tla, torej sveža tla. Sovražnikov ima manj kot smreka, v glavnem jo napadajo rak, kavkaška uš in omela. Zato so najbolj zdravi mešani gozdovi — smreka, jelka in bukev.

Z jelovimi in bukovimi gozdovi ali z mešanimi gozdovi gospodarimo danes na dva načina. Na ploditveni način, ko zrele gozdove sekamo v etapah počasi 20 do 40 let, da se gozdna površina dobro naplodi od naleta semen, pomladek pa se počasi privaja vse večji osvetlitvi toliko časa, da mladini svetloba ne more več škodovati. Ta način gospodarjenja uporabljamo pri več ali manj enodobnih sestojih, to je pri drevesih približno enake starosti. Obhodnja, to je doba od pomladka do sečne zrelosti sestoj, traja 120—140 let. To so predvsem državni gozdovi. Na prebiralni način pa gospodarijo z mešanimi sestoji tako, da približno vsakih pet let posekajo nadstojna drevesa. V teh gozdovih so zastopana drevesa vseh velikosti in starosti; to so naši kmečki gozdovi, v katerih seka posestnik v glavnem najdebelejša drevesa.

Zanimivo je dejstvo, da zraste v prebiralnih gozdovih, seveda pravilno negovanih, po dvakrat večja masa lesa kot v enodobnih; to pa zaradi tega, ker uživa

vajo drevesa vseh velikosti dovolj svetlobe. In svetloba je za razvoj drevja kakor tudi sploh rastlinstva vsaj tako važna kot zemlja ali tlo, ker pospešuje asimilacijo ali usvajanje.

Če kurimo les, dobimo nekaj pepela, ki ga je tlo dobilo iz zemlje, ostalo na lesu, kar pri gorenju zgori, pa je nastalo s pomočjo sončne svetlobe iz vode in ogljikovega dvokisa, ki ga je dobilo drevo skozi listne reže iz zraka.

Spoznali smo važnost jelke in bukve za gozdno gospodarstvo. Tudi cene njunega lesa ne ostajajo za cenami smrekovega lesa, odkar luščimo furnir iz jelovega in bukovega lesa. Spoznali smo sodobni način gozdnega gospodarstva, gospodarjenje na ploditveni in prebiralni način; ceniti smo začeli kmečke gozdove, kolikor jih pravilno vzgajajo. Bistvo dobrega gozdnega gospodarjenja leži torej v tem, da je gozdno tlo dovoljno zastrto in zasenčeno, da se ne morejo razviti trava in zelišča in da se pravilno regulira dotok svetlobe; to pa s sečnjo najdebelejših in nezaželenih dreves. S tem načinom poseganja v razvoj gozda imamo garancijo, da nam bo gozd dobro uspeval.

Tržiški vestnik - štirinajstdnevnik

Letošnjih pet števil Tržiškega vestnika so povsod ugodno sprejeli, čeprav so bile — tega se zavedamo — kot prvi poskus nujno pomanjkljive. Ugodni sprejem lista nas je prepričal, da smo storili prav, ko smo začeli izdajati za našo občino svoj lokalni list.

Poglavitna ovira, da naš list ni zajel vsega političnega, gospodarskega, kulturnega in športnega dogajanja pri nas, je bila v tem, ker smo list izdajali le enkrat mesečno in je mnogo dogodkov našega javnega življenja moralo iti brez besede mimo nas. Zato smo se odločili, da bomo z novim letom začeli izdajati Tržiški vestnik štirinajstdnevno. Tako bomo lažje spremljali vse dogodke v naši občini, tako se bo vse dogajanje na vseh področjih našega javnega življenja lahko odražalo tudi v našem listu.

List bo tako postal najboljši informa-

tor o vsem, kar se dogaja pri nas in ne dvomimo, da bo zato pri naših občanih še ugodneje sprejet. Z naše strani bo zahtevalo to seveda še več skrbi in žrtev — vse delo pri listu je brezplačno — toda storili smo to v zavesti, da s tem ustrezemo bralcem.

Današnje številko dostavljamo na ogled tudi vsem tistim, ki se doslej zanj še niso zanimali — z vabilom, naj se nanj naroče.

Tržiški vestnik, ki bo izhajal vsakih štirinajst dni na osmih straneh in bo še mnogo pestrejši kot doslej, stane za vse leto 400 din, za pol leta 200 din, za četrto leta 100 din. Naročite se nanj in nakažite vsaj četrletno naročnino! Naročnikom bomo list dostavljali na dom.

Naročnino plačate v pisarni Turističnega društva.

Uredništvo Tržiškega vestnika

VTISI S POTOVANJA IZ LJUBLJANE V TRŽIČ...

Ves navdušen in poln doživetij sem bil, ko me je železni voz popeljal iz ljubljanske megle v prekrasne predele Tržiške kotline s čarobnim pogledom na zasneženo Begunjsko.

Med vožnjo sem užival ob pogledu na Kredarico in Triglav. Ob vsem zadovoljstvu, ki mi ga je nudil pogled na veličastne gorske velikane, pa sem moral poslušati negotovanje sopotnikov zaradi neprijetne in dolge vožnje in utrudljivega čakanja po postajah. Od časa, ko pripelje prvi vlak iz Ljubljane v Kranj, t. j. ob 5.56 pa do prihoda v Tržič — ta dan je slučajno pripeljal ob 9.30 — smo potrebovali kar 3 ure in pol za 16 km pota! — Mislim, da danes, ko je tehnika na tako visoki stopnji, to ne bi bilo potrebno. Posebno ko ima Tržič tako krasno

okolico in se mu odpira v bodočnosti velik razvoj, bi bilo prav, da se tudi ta pomanjkljivost odpravi.

PRIJAVITE RAZPOLOŽLJIVE SOBE!

V naše mesto bi radi privabili tako v zimski kot v poletni sezoni čimveč gostov, primanjkuje nam pa trenutno še hotelskih sob za goste. Zato prosimo vse zasebnike, ki bi lahko — čeprav z omejitvami — oddajali gostom kako sobo, da nam to javijo. Hkrati naj sporoče pogoje, pod katerimi bi sobo oddajali.

Prijavljajte nam sobe v čimvečjem številu z zavestjo, da s tem dvigate tujski promet v Tržiču, in brez bojazni, da bi bili zaradi tega utesnjeni v svojih stanovanjih!

Turistično društvo

Ali znamo vzgajati?

Triletno dekletce se je stiskalo k materi in opazujoč razne predmete v izlozbi, nadlegovalo mamo z vprašanji zakaj? zakaj? Odgovora ni bilo. Le krepak sunek materine roke je potegnil deklico za sabo. Uh, prismođa, kakšne neumnosti sprašuješ, je rezko udaril materin glas, otrok je obmolknil in se začuden vlekel za njo. Le kako se godi temu otroku šele doma? Mati ga tako malo razume! Kaj so ji res tako odveč ta prva vprašanja, saj bo vendar treba odgovoriti otroku še na nešteto vprašanj, preden bo iz njega postal človek, ki ne bo pogrešal znanja, spretnosti in privajenosti. Sama bo kriva, če bo kdaj kasneje ugotavljala, kako prazni in tuji so odnosi med njo in otrokom, ki se je naveličal njenega zavračanja in poiskal odgovore drugod, v družbi sebi enakih otrok, v šoli, na ulici — kjerkoli. Toda kakšni so bili ti odgovori! Najbrže ne vsi taki, kot bi jih lahko dali le pametni starši. Družina je prva poklicana, da vzgaja otroka. Tudi ko začne otrok posečati šolo, se njena vloga pri vzgoji ne zmanjša. Res posegajo odslej v otrokovo duševnost vzgojni vplivi šole, pionirske organizacije, življenja v kolektivu, ali pretežni del dneva preživi otrok še vedno doma. Če premotrmo še njegovo pot od šole do doma, pota po raznih opravkih, vidimo, da tudi cesta prinaša svoje k oblikovanju otroka. Kdo je torej poklican k vzgoji našega doraščaka?

Društvo prijateljev mladine je odprlo vzgojno in poklicno posvetovalnico

V prizadevanju, da bi za vzgojo tržiške mladine zainteresirali čimveč staršev in ostalih prebivalcev mesta Tržiča, ne moremo mimo dejstva, da prav gotovo še precejšnja večina staršev vzgaja svoje otroke tako, kakor so bili sami vzgajani in vzgojeni. Hote ali ne hote vtepajo svojim otrokom v glave to, kar so njim samim vtepali v glave njihovi starši, pri tem pa ne pomislijo, da rastejo njihovi otroci v povsem drugačni družbi, kot so rasli sami. Če so bili njihovi starši hlapčevsko ponižni do svojih delodajalcev, postanejo sedaj sami vsak dan bolj lastniki tržiških tovarn. Da taka nova družba, v kateri prevzema delavec tovarne v svoje roke, ne more delati z ljudmi stare vzgoje, je jasno, in da gresta pogostokrat vzgoja doma in v šoli vsaka svojo pot, nam kaže vsakdanja praksa.

Prav zato je Klub prosvetnih delavcev preko Društva prijateljev mladine v Tržiču, začel z vrsto vzgojnih predavanj, ki jih je bilo doslej že šest in vsa dovolj dobro obiskana.

Ker pa na takih javnih predavanjih in razgovorih ni mogoče reševati posameznih, tudi težjih, vzgojnih vprašanj, odpira Društvo prijateljev mladine v Tržiču posebno vzgojno posvetovalnico, ki bo ena redkih podobnih ustanov v republiki. Namen posvetovalnice je, dajati staršem, ki svojih vzgojnih težav ne morejo odkriti na javnem vzgojnem sestanku, praktične nasvete v vseh tistih vzgojnih vprašanjih, ki jim sami niso kos.

jočega rodu? Mi vsi! Vzgoja ni enostaven proces, zanj je potrebno znanje, ki nam ga med drugim nudi časopisje, predavanja v radiu, knjige, od koder ga lahko črpa vsak. Malokje pa imajo starši tako lepo priliko kot v Tržiču, da lahko vsak teden poslušajo vzgojna predavanja, ki jih je organiziralo Društvo prijateljev mladine ob pomoči kluba prosvetnih delavcev in Ljudske univerze. Že pet tednov zaporedoma prihajajo vsak četrtek zvečer tov. predavatelj iz Ljubljane. Mislim, da ga ni poslušalca, ki bi od vsakega predavanja ne odhajal resnično zadovoljen, saj je gotovo povzel iz predavanja kopico odgovorov na vprašanja, ki so ga že davno mučila pri vzgoji. Mogoče je celo spoznal, kako narobe je ravnal in bo ubral zdaj novo pot. Žal matere tiste triletno deklice doslej še ni bilo na nobenem predavanju in vendar bi v tako skrbno podanih predavanjih o moralni vzgoji, o predšolskem otroku, o spolni vzgoji, o predpubertetniku in o vzgoji problematičnih otrok lahko slišala dokaj tudi zanjo pomembnih vzgojnih nasvetov. V načrtu so še nadaljnja predavanja. Ne zamudimo prilike, obiščimo jih! Oglašajmo se k razgovoru! Tako si bomo bogatili svoje pedagoško znanje in pravilno bomo vzgajali otroke, ki bodo rasli v svobodne, vsestransko razgledane ljudi, ki bodo vredni in pripravljeni na svojo udeležbo v družbenem življenju.

Vzgojna posvetovalnica je del Kluba prosvetnih delavcev in kot celota vključena v Društvo prijateljev mladine. Sestavljajo jo člani kluba, oba zdravnik in po potrebi tudi izkušeni starši, člani Društva prijateljev mladine. Poslovala bo nekako takole:

Starši, ki bi želeli nasvet v nekem posebnem vzgojnem vprašanju, naj primer kratko opišejo in ga pismeno sporoče na naslov: Klub prosvetnih delavcev v Tržiču (vzgojna posvetovalnica). To pismo bo prišlo v roke vodji posvetovalnice, ki bo nato poklical člane posvetovalnice in prizadete starše na poseben razgovor, kjer bodo do vseh podrobnosti pretresli prizadetega otroka z njegove telesne in duševne strani. Člani posvetovalnice bodo potem ta primer preštudirali in se po potrebi obrnili za pomoč tudi v Ljubljano ali v Maribor, kjer take posvetovalnice že imajo. Čez teden dni ali kaj, bodo starši dobili nasvet pismeno ali pa ustno na ponovnem sestanku, kakor bo pač potrebno.

Posvetovalnica bo skušala svetovati tudi glede izbire poklicev, saj prav iz vsakoletne šolske prakse vemo, kako težko se je mlademu fantu ali dekletu odločiti za poklic, v katerem bi našel svojo srečo in zadovoljstvo.

Vzgojna posvetovalnica pa se bo poslužila tudi Tržiškega vestnika in bo odgovore splošnega značaja priobčevala v posebni stalni rubriki »Vzgojna posvetovalnica«. Tudi ta vprašanja pošiljajte Klubu prosvetnih delavcev.

Pri vsem delu obeh posvetovalnic je zajamčena najstrožja tajnost, tako da v tem oziru niso potrebni nikaki pomisli ali zadržki.

Vabimo starše, da se vzgojne posvetovalnice poslužijo, kajti medsebojno zupanje in sodelovanje bo lahko rodilo vidne uspehe; pot je torej odprta, treba bo le iti po njej.

Tržiška mati o vzgojnih predavanjih

»Bolje pozno, kakor nikoli«, pravi narodni pregovor in tako smo mislile matere ob novici, da so se začela predavanja o vzgoji naših otrok. Sedaj, ko smo skoraj vse čez mero obložene z delom in skrbmi, se je res včasih težko premagati in biti z otrokom takšen, kakršen bi moral biti. Večkrat ne moremo in ne znamo zatajiti svojih čustev in trenutnega razpoloženja in ravno takrat napravimo lahko veliko napako. Oklevamo, kaj in kako bi odgovorile na posamezna vprašanja naših malih radovednežev in s skrbjo gledamo na starejše, ko si izbirajo poklic. Prav gotovo si pa želimo vse, da bi naši otroci postali dobri in plemeniti, tako za starše kot za družbo.

Zato z zanimanjem sledimo predavanjem, ki nam pomagajo do pravilne vzgoje naših otrok. Saj nas je precej vsak četrtek pri predavanju, toda še vedno premalo za Tržič. Mislim, da se marsikatera poslušalka teh predavanj vprašuje: »Kaj ne čuti vsaka mati potrebe po nasvetih, kako naj vzgaja svojega otroka?« Žal mi je vseh tistih odsotnih mater, katere niso slišale dosedanjih predavanj in lepih nasvetov, toda ni še zamujeno. Pred nami so še nova predavanja in upamo, da se jih bodo udeležile.

Skrajno brezbrizni pa so se pokazali očetje in s tem dokazali, da nalagajo vso odgovornost in težo vzgoje na ramena mater, ki so že tako preobremenjene. Lepo in dobro vzgojen otrok je v ponos matere in očeta. Če sem že začela s pregovorom, naj tudi končam: »Zdravo drevo rodi zdrav sad!«

Ob prvem obračunu na tržiški gimnaziji

Sredi novembra vsakega leta pregledajo dijaki vseh gimnazij v državi prvič svoje delo. Tak obračun je bil na naši gimnaziji 20. novembra. Kaj je pokazal? Predvsem zelo slabe uspehe. Samo 35% vseh dijakov nima nobene negativne ocene, vsi ostali pa imajo 1 do 9 nezadostnih ocen od 11 možnih!

Res je precej vzrokov za te neuspehe; prenatrpanost posameznih učilnic, velika oddaljenost od šole, pozen začetek rednega dela (še 15. okt. so bili na mestu vsi člani prof. zbora!), ukinitve gimnazije v Križah in prešolanje v Tržič in še kaj, vendar pa se bom danes omejil le na tistega, ki ga je mogoče takoj omiliti, če ne celo odstraniti. Mislim namreč na velikanski delež lenobe in nezainteresiranosti, ki jo kažejo mnogi slabi dijaki do šole. V šolo prihajajo

Pred prvo premiero „Svobode“ 6. decembra

F. Garcia Lorca:

DOM BERNARDE ALBE

Drama je zgrajena na posebnih značilnostih španskega življenja. V Špancih je mnogo usodnih divje, vroče mavriške krvi, s silo zatrte z železno roko verske inkvizicije. Ta je ustvarila do skrajnosti pritirano moralo, ki je zatirala vsakršen pojav svobodnega naravnega izživeljanja.

Predstavniki te neizprosne tradicije je Bernarda Alba, žena brez ljubezni in brez sočutja do vsakogar, celo do lastnih hčera. Ne privoščim jim, da bi si našle moža, ker si je s skopostjo nagrahala toliko, da se je povzpela za stopnjo višje od drugih vaščanov. Zato jih prezira. Bernarda ima pet hčera, ki jim z osemletnim žalovanjem po očetu vzame vsako možnost, da bi prišle iz hiše, kakor tudi vanjo »ne sme prodreti duh ceste«. Dekleta odcvitajo brez haska v domu brez veselja.

Čeprav so v domu same ženske, vendar je moški povsod pričujoč: v razgovorih deklet, v njihovih sanjah in željah, da, v zraku samem.

Ker je Bernardina najstarejša hči Augusta po svojem očetu podedovala precejšen del premoženja, končno dobi snubca, najlepšega fanta vse vasi, ki je 14 let mlajši od nje. Ostale sestre jo zato mrze in hrepene le po tem, da bi si same pridobile lepega fanta. Toda materina železna pest jih drži kot v kletki, le najmlajši, Adeli, se posreči, da gre preko vsega, da kljubuje morali in tradiciji in sledi klicu svoje mlade, vroče krvi. Njena grbasti sestra Martirija, ki že zaradi svoje telesne hibe ve, da jo je življenje ogoljufalo, zagori v vročem ognju za lepim fantom, zasleduje Adelo in jo tudi izda. — Tu pride drama do viška in zaključka, v katerem Adela podleže.

Drama nam jasno pokaže, kako mora nečloveška, nasilna tiranija nujno privedi do razpada družine in sreče, do katere imamo pravico. Adelin upor spremljamo s simpatijo in z željo, da bi zmagala. Čeprav v drami zmaga Ber-

narda (kakor Kantor v Kralju na Betajnovi), vendar je delo pozitivno, ker vzbuja odpor proti tiraniji in pripomore k razumevanju enega izmed vzrokov španske revolucije.

* * *

Federico Garcia Lorca, veliki sin španskega naroda, pesnik, slikar in dramatik, je bil sin revnega poljskega delavca. Doma blizu Granade, je v tem mestu končal študije. Že zgodaj je prisluhnil neizčrpnemu viru španskega narodnega izročila in skušal v svoje pesmi izliti srce vsega ljudstva. Njegovo moderno pesem je razumel vsakdo: delavec, kmet, cigan in potepuh, izobraženec in analfabet. Vsi so ga cenili in ljubili. Bil je neizčrpen. Kmalu je zaslovel tudi izven Španije, zlasti v deželah latinske Amerike, kjer je prirejal svoje recitacijske večere. V domovini je zbral igralsko družino, z njo potoval ter uprizarjal svoja in dela drugih slavnih španskih dramatikov.

Izbruhnila je revolucija. V njenih plamenih so zagorela mesta in vasi. Željo po svobodi so Frankovi falangisti dušili v krvi in solzah. V Granadi so prijeli komaj štirintridesetletnega Lorco in ga odvedli. V neki bližnji vasi si je moral izkopati grob. Padel je. To se je zgodilo leta 1936. Smrt, ki jo je pogosto slikal v svojih pesmih in dramah, je umorila njegovo vroče srce.

Ob rojstvu našega muzeja - Tržičanom v premislek!

11. oktobra 1952 je Tržič manifestiral za ustanovitev muzeja domače pridelovalne, predelovalne in kulturne dejavnosti z ustanovitvijo Društva prijateljev tržiškega muzeja in z izvolitvijo muzejskega odbora.

Vsak muzejski odbor, ki ima v razvidu trajno delavnost muzeja v prihodnosti, mora biti v svojem sestavu smotrni in njegove člane mora vezati ne samo tovarišstvo, temveč tudi pravo prijateljstvo, ki bo odbor usposobilo, da pre-

Danes so vsa dela F. Garcia Lorca v Španiji prepovedana, dočim ga ves ostali kulturni svet slavi in igra njegove drame.

Druga premiera

Mira Pucova:

OGENJ IN PEPEL

Druga premiera v letošnji sezoni bo v drugi polovici decembra. V režiji Karla Smoleta pripravlja dramska sekcija »Svobode« dramo Mire Pucove Ogenj in pepel.

Snov drame je zajeta iz časov okupacije, neposredno pred kapitulacijo Italije. Drama osvetljuje boj naprednih sil z zastopniki raznih strank predaprilske Jugoslavije in fašističnimi vohuni. Jedro drame je akcija Osvobodilne fronte, ki ima nalogo, da odkrije sled za Črno roko. To nalogo naj izvrši član Osvobodilne fronte France na ta način, da se predstavi krogu reakcionarnih politikov kot kurir Martel, ki ga pričakujejo iz Londona, in mu oni sami odkrijejo svoje mreže. Ko France svojo nalogo uspešno izvrši, pade tudi sam kot žrtev fašističnega terorja.

Drama priporoča ne le snov sama, temveč tudi močni dramatski prijem. Zato ne dvomimo, da bo še in še privabljal gledalce v gledališko dvorano.

maga vse težave, ki bodo spremljale muzejsko delo in s katerimi mora vsak muzejski odbor z gotovostjo računati.

Pravila so kašipot za delo muzejskega odbora; na svoji delovni poti pa bo moral muzejski odbor upoštevati še nekatere potrebe, utemeljene v značaju vsake demokratske muzejske organizacije, ki jih pravila sicer vsebujejo, a ne podčrtavajo še posebej.

Prva potreba je najtesnejša zveza z vsem tržiškim prebivalstvom. Muzejski

nepripravljeni, brez nalog ali potrebnih šolskih potrebščin, v šoli sami pa ne sledi profesorjevi razlagi. Površni so pri vsem svojem delu in kljub temeljiti pripravi v šoli je n. pr. 29 dijakov III. a razreda pisalo angleško nalogo nezadostno! Da naloga ni bila pretežka, dokazuje ostalih 10 dijakov, ki so jo pisali odlično, prav dobro ali dobro. Večino napak so naredili že v prepisovanju s table in ob narekovanju podatkov, kar kaže zgolj na malomarnost. Pri slovenskih nalogah se ponovno kaže, da ne znajo besedila prepisati s table, ne znajo pisati po narekovanju, in niso redki, ki pri branju še črkujejo oz. zlogujejo! Tudi matematične naloge so porazne. Površnost, zanikrnost in malomarnost so značilne lastnosti mnogih naših dijakov. Njim je prav vseeno, ali je 7 krat 6 43 ali pa 41! Na tak način seveda potem nujno pridemo do tega, da taki ljudje v bolnici za otroke dajejo bolničkom napačna zdravila ali pa prinesejo zdravniku

k operaciji napačnega otroka! Zanikrnost v šoli se bo nujno poznala pri vsem njihovem poznejšem delu, pa se potem takim prav lahko vprašamo, kaj bodo taki ljudje naredili iz naših tovarn! Ker pa nam to ne more biti vseeno in ker smo dolžni iz naših otrok narediti solidne delavce na vseh področjih, smo morali najbolj zanikrne dijake odstraniti z gimnazije, ostalim pa smo dali rok, da se morajo do semestra poboljšati, sicer po 15. januarju 1953 ne bodo več naši dijaki. Naša država zares omogoča vsakemu državljanu brezplačno šolanje, zagotovo pa je povsem nepošteno, če 15-leten fant že drugo leto sedi v II. gimnaziji, ima šest nezadostnih ocen in zraven še dobiva 3000.— din otroške doklade! Prav bi bilo, če bi država nudila brezplačno šolanje prvih osem let, pozneje pa samo tistim, ki v šoli redno in pridno delajo, vsi ostali pa naj bi plačevali šolnino oz. naj bi jo odračunali kar od družinskih dokladov.

Pa še nekaj je! Slabi dijaki ovirajo s svojo zanikrnostjo tudi vse tiste dijake, ki bi radi in lahko delali. Je že tako, da se slabe lastnosti raje primejo sošolcev kot pa dobre. Profesorski zbor bo zato še ostreje nastopil proti vsem tistim, ki nočejo delati, za lenuhe in delomržneže pri nas ne bo prostora!

OB 25-LETNICI NAŠE GODBE

V članku »Ob 25-letnici naše godbe«, ki smo ga priobčili v prejšnji številki Tržiškega vestnika, smo zaradi pomanjkljivih informacij izpustili imeni dveh godbenikov, ki od vsega početka enako požrtvovalno sodelujeta pri godbi, Ignaca Zupana in Petra Zupana. Naj nam imenovana to pomanjkljivost oprostita, saj njunih imen nismo prezrli namenoma in so naše čestitke veljale prav vsem godbenikom, ki letos obhajajo svoj 25-letni jubilej svojega udejstvovanja pri godbi!

Uredništvo Tržiškega vestnika.

odbor je samo njegov predstavnik, muzej pa se bo moral razvijati kot izraz volje in zavesti vseh Tržičanov od mestnega komiteja, Fronte, sindikatov, delavskih svetov, upravnih odborov pa vse do športnikov in mladine. Zaradi tega je prav in potrebno, da vsak Tržičan in vsaka Tržičanka ve, kaj je muzej in kako more pri njegovi stavbi pomagati.

Muzej je zavod za izobraževanje, ki omogoča nova spoznanja ali širi posameznikovo kulturno obzorje z razstavami razvojno pomembnih predmetov. Če vzgaja n. pr. Ljudska univerza s predavanji, to je z govorjeno besedo, ali šola z besedo in knjigo, to je s tiskom, bo muzej nadaljeval izobraževalno delo prosvete in šole s smotrnimi predmetnimi razstavami o gospodarski in kulturni dejavnosti Tržiča in ponazarjal govorjeno in tiskano besedo. Smotrna razstava je najbolj ekonomični način izobraževanja, ki bo zato najlažje pomagal Tržičanu, da spozna Tržič in s tem samega sebe, ter tujeu, da se seznani s tržiškimi svojstvenostmi; učencu, ko se mu bo ob pogledu na predmete iz preteklosti utrdilo in razširilo znanje iz šole, ali delavcu, ko bo na razstavljenih predmetih opazoval produkcijske procese in družbeno razmerje preteklosti, ugotavljal današnji napredek in razvojno nujnost današnje socialistične dobe obenem z upravičenostjo, da z njo vlada delovni človek.

Muzejskemu odboru bo mogoče zbrati in pripraviti predmete, ki so sposobni za muzejsko razstavo, če bo vse tržiško prebivalstvo gledalo v muzeju svojo lastno potrebo in predmete za njo tudi prispevalo ali kot dar, ali kot posojilo ali s prodajo. Pri tem je potrebno, da muzejski odbor in Tržičani skupaj ugotovijo, kaj sploh ima Tržič zgodovinskih predmetov in da seznane takih predmetov obenem s potrebno zgodovinsko razlago objavlja Tržiški vestnik. Za muzej in zgodovinsko podobo Tržiča pa niso važni samo premični, ampak v isti in v še večji meri nepremični zgodovinski predmeti. Zgodovinske stavbe, stanovanjske ali obratne, portal, okenske okovane mreže, notranjost, nekdanje obrtniške delavnice ali stanovanja, vodne rake, ki v Tržiču izredno učinkovito kažejo nekdanje teze obrtniških obratov itd., so najboljša ponazorila tržiške preteklosti in krajevne lepote. Najpopolnejša ponazoritev tržiške preteklosti in tržiške kulture bo v povezanosti in enotnosti razstav v tržiškem muzeju z zgodovinskimi premičnimi predmeti z nepremičnimi zgodovinskimi predmeti tržiškega mesta samega. Ne smemo pa pri tem pozabiti, da je sedanjost istočasno izraz preteklosti, obenem s tem pa tudi temelj za prihodnost in da mora muzej skrbeti tudi za bodočo muzejsko podobo današnjega socialističnega Tržiča, ki jo predstavljajo zlasti dela naših novatorjev, racionalizatorjev in napredek naše industrije sploh. Vse te kulturne, za preteklost in prihodnost pomembne premične in nepremične predmete, ali, kakor jih drugače imenujemo, spomenike, bodo muzejski odbor in Tržičani skupaj ugotavljali, spoznavali in opisovali. Znanje in zavest o vrednosti teh predmetov ali spomenikov razširiti s pomočjo ljudske prosvete in Ljudske tehnike, da bodo poznani vsake-

mu Tržičanu in vsaki Tržičanki, je velika naloga novega tržiškega muzeja. V ta namen bo treba napraviti najprej seznam kulturnih spomenikov Tržiča, jih inventarizirati, da bo Tržiču razvidno, kakšno zgodovinsko gradivo sploh ima. Inventarizacija prirodnih znamenitosti in kulturnih spomenikov Tržiča bo razvila in dvignila poznanje Tržiča samega pri domačinih in pri tujcih.

Inventarizacija bo zvezana z zapiski, risbami, fotografijami, prevzemi darov in posojil ter z odkupi. Vprav inventarizacija spomenikov, ki je praktično že priprava za muzejsko razstavo, bo pokazala, da muzejski odbor ne bo mogel uspešno delovati brez prostorov za pisarno in primerno shrambo, kjer bo shranjeval zbrane predmete, ki so kulturna last vsega Tržiča in za katere muzejski odbor moralno in gmotno odgovarja. Ustanovitev Društva prijateljev tržiškega muzeja je bil prvi posredni korak k tržiškemu muzeju, inventarizacija kulturnih spomenikov pa je že neposredna priprava za otvoritev muzejske razstave. Pri tem bo pomoč muzejskemu odboru s prepuščanjem kulturnih spomenikov, ki zahteva zagotovitev prostorov, izražala sodelovanje posameznih družbenih organizacij, ustanov ali oseb, ki bo po ustanovitvi društva in izvolitvi muzejskega odbora druga manifestacija tržiške mestne skupnosti za tržiški muzej.

Inventarizacija muzejskega gradiva bo prinesla Tržiču tudi praktične koristi, ko bo povezala Društvo prijateljev tržiškega muzeja z delom že obstoječih družbenih organizacij. S proučitvijo tržiških kulturnih spomenikov bo mogoče šolstvo razširiti in dvigniti nazorni pouk, razvijati v turističnem Tržiču vodstva domačih in inozemskih gostov in jim napra-

viti Tržič še zanimivejši, kot je že po svoji narodi, ter oskrbeti gradivo, ki ga potrebuje in ga bo potreboval urbanist za bodočo izgradnjo tržiškega naselja. Z inventarizacijo spomenikov bo tekla vzporednost in povezava muzejskega dela zlasti s šolstvom, turizmom, urbanizmom in prosveto na temelju sodelovanja in enakovrednosti, kar vprav daje posameznemu kraju značaj naprednega naselja. Napredni krajevni značaj je eden prvih pogojev, da postane kak kraj popularen in poznan ne samo okolici, ki ji predstavlja gospodarsko in upravno središče, temveč tudi širokemu svetu, kjer je muzej vedno med prvimi propagandisti domačega kraja, kar vidimo pri nas posebno jasno pri Ptujju. Svoje naloge propagandista za Tržič v širokem kulturnem svetu bo muzejski odbor vršil preko inventarizacije spomenikov z organizacijo muzejskih razstav, z objavljanjem spisov o Tržiču ter sodelovanje z drugimi tehniškimi, prosvetnimi, turističnimi in strokovnimi, zlasti pa množičnimi organizacijami v primernih prostorih, ki mu bodo omogočali trajno delo.

V vsakem kraju je muzej dokaz za nadpovprečni in napredni kulturni standard krajevne oblasti, krajevnega prebivalstva in muzejske uprave. Z ustanovitvijo muzeja je Tržič stopil v vrsto naših kulturno naprednih krajev. Muzej je sestavni del kulturne nadstavbe, ki je utemeljena na krajevni gospodarski sposobnosti, ko iz nje raste in se razvija. Ob rojstvu tržiškega muzeja je zato potrebna krajevna zavest, da Tržič muzej potrebuje zaradi samega sebe in za svoje prebivalstvo, vera v delovno sposobnost in voljo muzejskega odbora ter pomoč, da se novi muzejski ustanovi zagotovijo potrebni materialni delovni pogoji.

Prvi vzgledi sodelovanja z našim muzejem

LOMO je v svojem načrtu za leto 1953 posebej obravnaval tudi našo muzejsko dejavnost in vnesel vanj predlog za ustvaritev muzeja — v znesku 911.000 dinarjev. Tako dobiva naš muzej vedno konkretnjšo obliko.

Na prošnjo našega društva je upravni odbor tukajšnje Bombažne predilnice in tkalnice v načelu že pristal na to, da prepusti muzeju nekdanjo Glanzmannovo vilo, ki se sedaj nahaja v njegovi upravi, čim bo LOMO uspelo predilniškemu delavstvu zagotoviti drugod ustrezajoča stanovanja. Društvo se v polni meri zaveda, da je v dobi stanovanjske stiske to vprašanje težko in da bo — kljub temu, da se bo vila le postopoma preurejala v muzej — ta izguba stanovanjskega fonda predstavljala veliko žrtev. Vsaka velika stvar zahteva pač velike žrtve! Ponosni lahko ugotavljamo, da naš delovni Tržič te žrtve razume in da ne bo nič zaostajal za škofjo Loko. Kropo, Jesenicami, Bledom in drugimi kraji, ki so svojim muzejem prepustili svoje najboljše prestore.

Lep vzgled je dal tovariš Lavička, ki se bo ločil od dragocene muzejske zapuščine svojega pok. očeta in jo dal na razpolago našemu društvu. Oče in sin predstavljata tako velik vzor žrtvovanja. Prvi je žrtvoval kot talec za Tržič svoje

življenje, Zdenko pa nam s svojo žrtvijo omogoča, da bo naš muzej še pestrejši in tudi že kmalu odprt.

Poleg te redke in zelo dragocene farmaceutske zbirke pa dobiva naše društvo v zadnjem času tudi veliko zanimivega materiala in dokumentov iz dobe narodnoosvobodilne borbe, katere so že vsa leta z veliko skrbnostjo zbirali razni naši partizani in ilegali, predvsem Štefko Urbanc, prof. Ciril Murnik in Franci Globočnik.

Tako nam naš lokalni tržiški muzej ne bo prikazoval samo našo tehnično proizvodnjo, temveč tudi eno naših največjih zmag, katero je na svojem območju izvedlo tržiško delovno ljudstvo, — zmago nad fašističnim zavojevalcem.

DOŽIVELI PA SMO TUDI ŽE VLOM...

V nedeljo ob štirih zjutraj je nekdo razbil šipo izložbe, v kateri smo za Dan republike razstavili dokumente NOB, in odnesel staro, nerabno puško, ki je simbolizirala narodnoosvobodilni boj. Dejane je toliko bolj obsojanja vredno, ker je storilec povzročil naši mladi ustanovi veliko škodo na izložbenem oknu, ne da bi imel od puške kakršnokoli korist. Na srečo imamo za storilecem sled, prosimo pa tudi vse občane, da nam ga pomagajo izslediti.

Velik razmah gasilske organizacije

Prostovoljno gasilsko društvo našega mesta, ki je eno najstarejših v Sloveniji, je v tekočem letu razvilo zelo močno aktivnost, tako v pridobivanju novih članov, mladincev, mladink in pionirjev, kakor z vežbami posameznih oddelkov. Tako lahko nastopi v primeru resne potrebe s tremi skupinami aktivnih članov gasilcev, z eno skupino mladincev, z eno skupino mladink in z eno skupino pionirjev. Ob zaključku letošnjih vaj smo z zadovoljstvom ugotovili velik napredek vseh oddelkov in udarno pripravljenost, ko sta bili v preteklem mesecu organizirani dve nočni vaji. Da se članstvo seznanilo s tereni in dostopi do vode tudi v nočnem času, je potrebno posebno še zaradi tega, ker so nekateri kompleksi hiš brez javne razsvetljave in za gasilske akcije še pri dnevu težko dostopni. Z ozirom na zelo zgoščeno naseljenost našega mesta bi bile ob eventualnem izbruhu požara v takih predelih gasilske akcije zelo otežkočene in je nujno, da izvedemo vaje, pri katerih se iščejo vedno novi in najbolj ugodni dostopi k vodi kakor tudi k poslopjem. Prav pri teh vajah se je pokazala zavednost vseh nastopajočih oddelkov. Ugotovili smo pri njih, da obvladajo pravilno ravnanje z vsem orodjem ter bi bili v resni potrebi zadostno jamstvo za uspešno poseganje v reševalne in gasilske akcije.

Dne 18. X. so se zbrali k posvetovanju vsi predsedniki in poveljniki okoliških društev našega sektorja, na katerem so ugotavljali in reševali razne pereče probleme posameznih društev in čet. Iz vseh poročil je bilo povzeti kot eno najbolj perečih vprašanj: nabava orodja, cevi in opreme ter uniform, vsaj delovnih. Z dotacijo iz proračuna naše mestne občine za leto 1952 so bili kriti komaj stroški za gorivo in malenkostne reparable. V glavnem je bilo doslej vsako naših društev pri vseh izdatkih odvisno od lastnih

dohodkov, kolikor si jih je moglo pridobiti z raznimi prireditvami. Slišati je bilo opazke, da so čete ljubljanske okoličnice mnogo bolj opremljene glede na orodje, motorna vozila in uniforme, kar bi si pač tudi naši gasilci želeli.

Ni naš namen s temi vrsticami morda kritizirati občinsko upravo, ker se dobro zavedamo, da v vseh povojnih letih občinski proračuni še niso dosegli višino vseh potreb; hočemo s tem samo naznati, da ta humanitarna in za vsako naselje tako potrebna društva ne morejo obstajati in se razvijati brez pomembnejših dotacij iz proračuna občinske uprave. Posebno sedaj, ko se je naš teritorij v precejšnji meri povečal, bomo potrebovali več in bolj sodobnega gasilskega orodja. Tudi društvu samemu bo s pridobitvijo modernega orodja olajšana akcija za povečanje članstva. Saj že v tekočem letu zaznamujemo nekaj množičnih nastopov, kakor je bil mladinski nastop v Trziču, festival v Kranju, ženski nastop v Škofji Loki in gasilski festival v Ljubljani. Vse te prireditve so bile kvalitetne in so ravno ženske ekipe pokazale veliko sposobnost in požrtvovalnost ter s tem pokazale, da so enako-

vredne moškim. V vseh naštetih akcijah niso v ničemer zaostajali mladinci in pionirji ter izražamo na tem mestu edino željo, da se v bodoče vključi v naše vrste še večje število ženske mladine, mladincev in pionirjev, ki razumejo naše lepo geslo »Ljudstvu na pomoč!«

Nadalje pogrešamo večjega zanimanja in aktivnosti za naše humanitarno društvo s strani hišnih posestnikov. Z nekaj častnimi izjemami še ni takega sodelovanja, kot bi bilo to želeli. Upamo pa in smo trdno prepričani, da se bo v bodoče to razmerje izboljšalo in ustvarilo potrebno zbliznanje.

Kot smo že uvodoma naglasili, je naše društvo eno najstarejših v Sloveniji in se približuje čas, ko bomo slavili 70-letnico obstoja. Priprave za to obletnico so že v polnem teku in bi bilo umestno, da se temu slavlju priključi vse prebivalstvo našega mesta in proslavi ta dan kar najbolj svečano. V prihodnjih številkah Tržiškega vestnika bomo objavili nadaljnje priprave z navodili in tudi prošnje v zvezi s tem praznikom ter smo prepričani, da ne bomo naleteli na gluha ušesa. Združimo vse sile za izgraditev močne gasilske organizacije, ki bo največji garant za pomoč bližnjemu pod geslom »Ljudstvu na pomoč!«

Obnovljena telovadnica TVD Partizan vabi

Zdrav duh v zdravem telesu, se glasi star rimski pregovor. Ta pregovor še danes drži: vzgojiti izobraženega in kulturnega človeka, ki bo obenem čvrst in sposoben za vsako delo, to je cilj današnje socialistične vzgoje.

Tega se agilno telesnovzgojno društvo Partizan dobro zaveda. Bivši sokolski dom, ki je vsa vojna in prva povojna leta bil skladišče, ni mogel več služiti svojim namenom. Telovadba v prašni, mrzli in neprijazni telovadnici ni mogla biti niti privlačna niti zdrava. Kljub težkim pogojem je naše telovadno društvo

bilo pretekla leta med najboljšimi na Gorenjskem in enkrat celo v Sloveniji. Doseženi uspehi so vsekakor pripomogli, da je telovadna zveza nakazala pol milijona za adaptacijo telovadnega doma. Tej osnovni vsoti je še LOMO Tržič priskrbel znatno vsoto. Pa tudi tržiška podjetja so prispevala k graditvi. Delavnemu gradbenemu odboru in uvidevnosti tov. Cerarja, predsednika občine, se je zahvaliti, da je danes telovadnica med najlepšimi na Gorenjskem.

Kaj vse je bilo narejenega, koliko truda in potov je bilo potrebnih, ve prav

Težiški Pavliha

Tudi zame so jesenski dnevi v Trziču zelo pusti. Zaman si skušam pregnati dolgčas s tem, da vtikam svojo kumaro v vsako luknjo in iščem razvedrila. Da, po pravici vam povem, da sem sit Trziča kot mož svoje žene v gostilni ali pa žena svojega moža na plesu. Še v »Živalskem vrtu« se zadnjič nisem mogel več vživeti. Gledal sem stare, mlade in mešane parčke, kako se veselo vrtijo, pil iz svoje steklenice za pivo sladko vince in postajal vedno bolj otožen. Za slovo sem se ustavil še pred Wechselstelle in prav m'lo zapel »Lily Marlene«. Pa me je takoj nekdo z okna nahrulil: »Daj no že mir! Že tretjo noč ne morem nič spati!« »Kaj me briga«, sem mu še bolj vljudno zavpil nazaj, »saj nisem tvoja žena!« Komaj sem to izrekel, že me je prišla roka pravice in moral sem prispevati za »kaljenje nočnega miru« zadnjih pet kovačev, ki sem jih še imel. Tako se je tudi ta »podvig« klavrno končal. Zato sem drugo jutro zatrdno sklenil, da pričnem novo življenje, da postanem športnik. Ali spet sem stal pred

težkim vprašanjem: s katerim športom naj se pričnem baviti? Za telovadbo mi ni dosti, ker si človek lahko pri tem zlo mi nogo, roko, ugrizne v jezik ali kaj podobnega. Ping-pong je v Trziču več ali manj privatna zadeva, tenis individualna. Pri odbojki si lahko pokvarim prste in ne bi mogel več igrati klavirja. K motoristom ne morem, ker nimam motorja. Padalcev je v Trziču že tako preveč, zlasti v gimnaziji, kjer jih vsako leto mnogo kar brez padala pada. Med kolesarje bi šel rad, pa nimam ne luči, ne zvonca na kolesu in bi bila vožnja predraga...

»Bom pa poizkusil s smučarijo«, sem si mislil, ker je v Trziču zanjo toliko zanimanja. Posebno skakalnica je za vse zelo privlačna; pozimj za skakalce, poleti pa za nabiralce drv, saj se iz njenega ogrodka lahko napravijo odlična drva, kar vam marsikdo lahko potrdi. (Njihova imena bodo ostala vedno častno zapisana v zgodovini tržiške smučarije!) Tako sem se torej tudi jaz podal med tržiške smučarje. Vendar so me že na prvem sestanku pošteno ohladili. Kajti jasno so povedali, da kakih posebnih ugodnosti ni treba več pričakovati, da

so tisti lepi časi minili, ko si že zato, da si enkrat na leto štartal, zapeljal par metrov, naredil enega ali dva salta, nato pa odstopil, dobil že kar čevlje, pulover itd. Zato se tudi meni, kakor mnogim drugim, s smučarijo ne izplača ukvarjati.

Pri nogometu sem postal že bolj previden. Najprej sem se spomnil, kako je s to zadevo. Tudi tu sem dobil zelo slab odgovor. »Včasih je še bilo«, mi je nekdo povedal, »takrat so nogometaši za vsak gol, ki so ga zabili, dvignili iz blagajne po enega »tolažilnega jurčka«. »A zato jih je pa tudi kar okrog 70 naneslo?« sem ga vprašal. Sedaj pa baje že tudi tu bolj sever piha. Ko pa sem videl na neki nogometni tekmi nekaj krasnih »favlov« in tehnično dovršen knock-out, me je še zadnje veselje do nogometa zapustilo.

Nato sem šel k strelcem. Bila je ravno otvoritev strelišča, na katero je vabil plakat z zelo zanimivim sporedom. Zlasti sta me zanimali točki: Streljanje častnih gostov in igranje tržiške gobe. Pa sem bil po končanem sporedu hudo razočaran. Niti enega gosta niso ustrelili, niti ni igrala nobena goba. Vsi so

gotovo najbolje predsednik društva, tov. Konič. Brez njega, lahko rečemo, bi bila telovadnica še vedno taka, kakor pred letom dni. Zadnje tri mesece, odkar se je začelo delo v telovadnici, mu je postala telovadnica drugi dom. Do dveh v službi, nato pa h kosilu. Čim pa je odložil žlico, je bila njegova prva in vsakdanja pot v telovadni dom. Tu je kljub svojim letom prijel za lopato in kramp, kladivo ali klešče, kar je pač zahtevalo dnevno delo.

Sedaj je telovadnica preslikana v svetlozelenem tonu, spodaj obložena z lesom, stari vijugasti pod je zamenjal lep, svetel hrastov parket. Prizidek je sicer še v delu in kolikor bo vreme dopuščalo, bo še letos pod streho.

V okviru proslav praznika ustanovitve nove Jugoslavije je bila 29. novembra telovadnica odprta in dana v uporabo vsem, ki si žele zdravja in koristnega razvedrila. Zato, mladinci in mladinke, vsi v naše vrste! Zreli možje in matere, pridite med nas, kolikor pač utegnete! Saj človek je star le toliko, kolikor se počuti. Če pa že res sami ne morete k redni vadbi, pa pošljite vsaj svoje otroke, ki jim želite prav vi najbolj, da bi bili močni in zdravi! V telovadnici se bodo krepili in pod vodstvom izkušenih vodnikov doraščali v krepke fante, zdrave mladinke, ki bodo domovini in vam v korist in ponos!

Urniki redne vadbe je naslednji:

Od—do	Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek
15—16			cicibani		
16—17		ml. pionirke	ml. pionirji	ml. pionirke	ml. pionirji
17—18	športne igre (odbojka)				
18—19	st. pionirke	mladinke	st. pionirji	članice	mladinke
19—20	članice	mladinci	ob 7.30	st. članice	mladinci
20—21		člani	st. člani	vodniki	člani

Redna vadba vseh oddelkov se je pričela s 1. decembrom. Vodniki so naslednji: Tov. Demšarjeva in Ošabnikova (Cicibančki 4—7 let); tov. Pavc (ml. pionirji 7—10 let); tov. Kožuhova (ml. pionirke 7—10 let); tov. Potočnik (st. pionirji 10—14 let); tov. Finkova (st. pionirke 10—14 let); tov. Pirih (mladinci 14—18 let); tov. Koširjeva (mladinke 14—18 let); tov. Kržišnik (člani 18 do 35 let); tov. Markelj (st. člani 35—66

let); tov. Koničeva (članice od 18—35 let in st. članice od 35. leta dalje).

Cicibančki, ki imajo bliže v telovadni dom, imajo vadbo v telovadnem domu, ostali pa v gimnazijski telovadnici. Cicibani, ki bodo obiskovali telovadbo v gimnazijski telovadnici, bodo imeli telovadbo ob petkih ob štirih popoldne. prinašajte telovadno opremo s seboj, ker brez nje vstop v telovadnico ni dovoljen.

Telovadci in telovadke vseh oddelkov,

Športne vesti

TRADICIONALNO TEKMOVANJE ŠTAFET IN MOTOCIKLISTIČNE DIRKE NA DAN REPUBLIKE

Kakor vsako leto na Dan republike, so priredili naši agilni športniki tudi letos vrsto tekmovalj. Letos je bil program še prav posebno pester. Ob 9. uri dopoldne je bilo tekmovanje štafet. Tekmovalo je letos kar 12 štafet, ki so se borile za tri prehodne pokale. Rezultati so naslednji:

Ženske štafete: 1. TVD Partizan v času 2.06; 2. Sind. podr. Nar. banke 2.16; 3. Sind. podr. BPT 2.17; 4. Sind. podr. tovarne Triglav 2.21.3.

Moške sindikalne štafete: 1. Sind. podr. tovarne kos in srpov 1.50; 2. Center izvenarmadne vzgoje BPT I 1.53; 3. Center izvenarmadne vzgoje BPT II 1.54.4; 4. Sind. podr. BPT 1.57; 5. Izvenarmadna vzgoja center 1.59.3; 6. Sind. podr. Nar. banke 2.07.3.

Moške športne štafete: 1. Odbojkarji TVD Partizan 1.41; 2. Smučarji SŠD Ljubelj 1.44.

Pokale so si osvojili: ženska štafeta TVD Partizan, sind. podr. tovarne kos in srpov in odbojkarji TVD Partizan, ki so osvojili pokal LOMO že tretjič in s tem v trajno last.

*

streljali le v tarče, razen tistih, ki so se ga medtem napili in so kozle streljali. Res mi ni šlo v glavo, zakaj niso vsaj enega gosta preluknjali, saj bi ga v »Delavnici za moške in ženske« sigurno zopet dobro popravili.

NOGOMETNA TEKMA SŠD LJUBELJ : GARNIZON JLA, KRIŽE

V nedeljski nogometni tekmi, ki jo je odigralo moštvo SŠD Ljubelj z moštvom garnizona JLA iz Križ in pri kateri se je pokazalo, da mladi igralci uspešno zavzemajo mesta starejših, je zmagalo domače moštvo z rezultatom 4:1 (3:0).

Gibanje prebivalstva

Rojeni v času od 25. okt. do 25. nov.: Butala Aleš, Bistrica; Kramar Roka, Tržič; Peharc Ivana, Sp. Lom; Zupan Drago, Putehof; Gričar Dušan, Tržič; Zaletel Breda, Tržič; Jurjevčič Karel, Tržič; Pokljukar Stanko, Putehof; Kavčič Milena, Dolina; Dovžan Stanislava, Tržič; Bodlaj Srečko, Tržič; Kavar Fran, Sp. Dolina; Lombard, Leše; Čičerov Stanislav, Pristava; Kermelj Marija, Tržič; Kavar Katarina, Sv. Ana; Kališnik Irena, Bistrica.

Kino Tržič

6.—7. dec. **Fant s trobento.** Ameriški film o razočaranem umetniku, ki se mu je nazadnje le nasmehnila sreča, s Kirkom Douglasom v naslovni vlogi in s trobentačem Harryjem Jamesom.

10.—11. dec. **Kobilice.** Ameriški film po drami Lillian Hellmanove izza konca prejšnjega stoletja, ko se je na amerškem Jugu začela industrializacija tega agrarnega področja.

13.—14. dec. **Iz 1001 noči.** Ameriški film o Aladinu in njegovi čudežni svetilki po stari orientalski pravljici iz arabske literarne zakladnice, prirejeni po amerškem okusu.

17.—18. dec. **Parnska kartuzija.** Francoski film po romanu francoskega romani-pisca Stendhala (Henryja Beylea) z ljubezenskimi zapleti v okolju male despotske parmske kneževine izza začetka 19. stol.

20.—21. dec. **Ljubimca iz Verone.** Francoska ljubezenska drama, naslonjena okvirno in motivno na Shakespearejeva Romea in Julijo, a postavljena v čas po zlomu italijanskega fašizma.

24.—25. dec. **Cheyenne.** Ameriški avanturistični film z »Divjega zapada« z ropanjem poštnih kočij, preganjanjem roparjev in ljubimkanjem v pokrajini Cheyenne.

27.—28. dec. **Glas v viharju.** Ameriška romantična drama po romanu angleške pisateljice Emilije Brontejeve o ljubezni, nezvestobi in maščevanju z Merle Oberonovo in Laurencem Oliverom v glavnih vlogah.

31. dec. — 1. jan. **Junak ceste.** Italijanska filmska komedija izza povojnih let o brezposelnem revežu Feliceju Manettiju, ki zastonj sanja o sreči in koščku kruha, s komikom Macariom v glavni vlogi.

Objave

V Tržiču je nastopila službo dipl. babica **Tončka Bešter**, stanujoča na Blejski c. 9. **Avtotaksi Tone Ipavec** ima telefonsko številko 82.

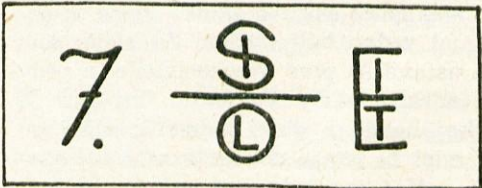
Levo rokavico iz temnosive jelenove kože sem izgubil sredi preteklega meseca. Kdor jo je našel, naj jo odda proti dobri nagradi v pisarni Turističnega društva.

PREKLIC

Preključujem žaljive besede, ki sem jih izrekel tov. Angeli Zupančič, natakarici v kavarni v Tržiču, ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Kralj Pavel.

NAGRADNI UGANKI

ČRKOVNA PODOBNICA

ŠALJIVO VPRAŠANJE

Med prebivalci dveh slovenskih mest je razloček — ena sama črka. Med katerimi?

Rešitve oddajte do 20. decembra v pisarni Turističnega društva. Tri reševalce, ki bodo pravilno rešili obe uganki in bodo izžrebani, bomo nagradili.